

V Roudnici staví na tom, co kdo umí

Součástí pražské arcidiecézní charity jsou také farní charity (FCH) v Praze a středních Čechách, které působí při jednotlivých farnostech. Jejich práce často cílí na ty nejpotřebnější, kteří jinak se svými potřebami nejdou zůstávají ponecháni sami sobě. Jako jednu z všechny dnes představujeme Farní charitu Roudnice nad Labem. Hovoříme s její ředitelkou ZDENKOU PĚTNÍKOVOU.

zůstávají ponecháni sami sobě. Jako jednu z všechny dnes představujeme Farní charitu Roudnice nad Labem. Hovoříme s její ředitelkou ZDENKOU PĚTNÍKOVOU.

■ V posledním roce vaše charita zahájila některé nové činnosti, jiné naopak ukončila. Jaké služby tedy momentálně poskytlujete?

V našem Domově sv. Josefa v centru Roudnice poskytujeme pečovatelskou službu zde žijícím seniorům a invalidním důchodcům a od loňského podzimu nabízíme také terénní pečovatelskou službu seniorům z Roudnice a okolí. Ke konci uplynulého roku jsme museli ukončit provoz azylového domu pro muže, ženy a matky s dětmi na Masarykově třídě. Nyní provozujeme pouze azylový dům pro ženy a matky s dětmi v Domově sv. Josefa, kde jsme navýšili ubytovací kapacitu. Od počátku působení FCH, od roku 1996, se věnujeme potřebným dětem a mládeži v našem nízkoprahovém klubu, s jejich rodinami pracujeme v rámci terénních sociálně aktivizačních služeb. V Domově sv. Josefa sídlí také Křesťansko-psychologická poradna a provozujeme též charitní šatník.

■ Jakou péči dostávají maminky ve vašem azylovém domě?

Azylový dům pojme osm dospělých a patnáct dětí do patnácti let. To základní, co zde poskytujeme, je střecha nad hlavou a pomoc při zajištění dávek, hospodaření a získání potřebných návyků. Kromě toho pro klientky pořádáme cvičení, tvůrčí aktivity anebo společné hraní s jejich dětmi. Maminky totiž mnohdy dají dětem základní péči, ale hraní nebo bližší kontakt chybí. Uspořádali jsme tedy proto také soutěžní akci „Máma baví děti“, kdy postupně každá z maminek vymyslí a připraví program pro všechny děti – diskotéku, maškarní ples, výrobu draků... A komunikaci mezi maminkami a jejich dětmi podporujeme i pomocí videotréningu: natáčíme běžné situace v rodině a poté s maminkami rozebíráme, co se jim povedlo. Stavíme tak na tom, co klientky umějí a co dělají dobře, což je v nelehkém rozpoložení, ve kterém k nám přicházejí, spolehlivě pozvedne.

Co se ostatní děti naučí v mateřské školce, pomáhá romským dětem ze znevýhodněného prostředí dohonit charitní předškolní klub. Snímek archiv FCH Roudnice nad Labem.

■ Váš nízkoprahový klub navštěvují především romské děti a mládež...

...protože klub začínal svou činnost přímo v místní vyloučené romské lokalitě. Později se přestěhoval na současnou adresu a dochází už i několik neromských dětí. V dopoledních hodinách je v prostorách předškolní klub pro malé děti do 6 let, kde se je snažíme připravit k nastupu do běžné základní školy: učí se tam používat češtinu, básničky, písničky, barvy – tedy věci, které se děti normálně naučí doma nebo v mateřské školce. Romské děti ale tuhle možnost obvykle nemají. Předškolní klub vedou dvě romské asistentky a to je velký přínos, protože mají díky svému romství k dětem i jejich rodičům snadný přístup, mají jejich důvěru a děti samy v nich vidí kladné vzory. A během odpoledne a večera je klub otevřen dětem a mládeži od šesti do dvaceti šesti let.

■ Co všechno se v klubu děje?

Děti do patnácti let mají klub pro sebe od jedné do pěti, pak je do osmi střídají ti starší. Mladší děti si tu připravují domácí úkoly nebo si s pracovníky mohou procvičovat učivo. Potom je čas na různé volnočasové aktivity. Nejvíce je baví počítače, a tak se je snažíme naučit základy práce s počítačem a internetem. A pak je tu tanec, zpěv a hudba: máme taneční skupinu Bengha Čhaja –

Čertovská děvčata – kde navzdory názvu tančí děvčata i kluci, dívčí hudební skupinu Trio Proměny a chlapeckou Bengha Čhavore. Dochází k nám lektorka orientálního tance i pan učitel na flétnu, dvakrát týdně si pronajímáme tělocvičnu. Máme také keramickou pec, vyrábíme z papíru a taky s dětmi vaříme a pečeme, o což překvapivě mají zájem hlavně kluci. A v létě jsme pro děti uspořádali i výjezdní tábor a pak také dva příměstské tábory s výlety a soutěžemi, aby se přes prázdniny zabavily. Jinak totiž nemají možnost se někde podívat, protože rodiče na to zkrátka nemají peníze.

■ Jaký efekt má vaše práce s romskými dětmi?

Máme zpětnou vazbu ze škol, že děti, které k nám chodí, skutečně nosí úkoly a mají připravené věci. Neklademe si za cíl, aby měly úžasný výsledek, ale aby byly připravené, nepropadaly a nemusely chodit do praktické školy. Když se udrží na běžné škole, přinesou vysvědčení a třeba se i v nějakém předmětu zlepší, máme velkou radost. S dětmi také jezdíme po festivalech a snažíme se je zapojovat na veřejných akcích, předtančovaly například na roudnickém plese nebo při letošním Mezinárodním dni proti chudobě reprezentovaly Charitu ČR při vystoupení v Praze na náměstí Míru. V Roudnici vládne vůči Romům poměrně špatná nálada a takhle je šance, že

je veřejnost bude vnímat trochu lépe. I proto s nimi vydáváme občasník Sandál, ve kterém informují své vrstevníky, co všechno v klubu dělají, co prožívají, co se jim líbí a co je trápí. Zprávy a fotografie z našich akcí také pravidelně vyvěšujeme na našich webových stránkách www.charitaroudnice.cz.

■ Co si představit pod zmíněnými „sociálně aktivizačními službami pro rodiny“?

Ten výraz zahrnuje činnost předškolního klubu a terénní práci s rodinami dětí, které k nám chodí. Pracovat se samotnými dětmi totiž nestačí. Naše pracovnice tedy docházejí do rodin a snaží se je všestranně podpořit. Někdy jsou v popředí výchovné problémy, někdy rodiny potřebují pomoci s hospodařením, vedením domácnosti nebo s hygienou, někdy to znamená i pomoc s vyplňováním složenek nebo žádostí. Aktivně spolupracujeme se sociálním odborem města a pracovníky občanského sdružení Naděje.

■ Reflektují vás vaši klienti jako křesťanskou organizaci?

Někteří z nich měli zpočátku obavu, že je budeme lanářit na víru; časem ale zjistili, že se toho skutečně bát nemusejí. Původně jsme v klubu vyučovali náboženství, naši kněží ale mají mnoho povinností, a tak se dnes pouze jednou za měsíc slouží v Domově mše svatá. Naším zaměstnancům, mezi nimiž jsou věřící v menšině, se prostřednictvím pravidelných přednášek snažíme přiblížit křesťanské hodnoty. Relativně slabý je kontakt s farností, farnici se ale zapojují alespoň do tradiční tříkrálové sbírky, zásobují nás šatstvem a někteří z nich pravidelně docházejí na mše svaté v Domově. V minulém roce se farnici zúčastnili setkání, kde účinkovaly naše děti a které jsme pro ně uspořádali v ambitech roudnického kostela.

■ Jak vás a vaši práci mohou podpořit sympatizanti zvnějšku?

Stále užitečné jsou finanční příspěvky: na našem webu najdou jak číslo účtu, tak formulář darovací smlouvy. Uvítáme také služby zdarma, věnování šatstva nebo hraček pro děti. Dobrovolníci se mohou uplatnit při našich aktivitách pro děti nebo pro maminky v azylovém domě. A zapojit se lze i do tříkrálové sbírky. Nejde o nás, ale o ty, kterým se snažíme pomáhat – lidi, kteří jsou často znevýhodnění a odmítaní a které má současná společnost sklon vnímat jen jako přítěž.

ALENA SCHEINOSTOVÁ

AZYLOVÝ DŮM GLORIA: OBJEVIT NOVÉ OBZORY

Strávit odpoledne na minigolfu, namlsat se hranolek, projet se parníkem po Slapech... Pro někoho drobné příjemnosti, jaké ho potkávají každý druhý měsíc. Pro děti, které se svými matkami žijí v pražském Azylovém domě Gloria, svátek, který se možná nebude hned tak opakovat. Mohly jej prožít zásluhou štědrého sponzora – a díky tomu, že jejich matky vyhledaly pomoc a zázemí tohoto azylového zařízení Arcidiecézní charity.

Azylový dům Gloria, otevřený v roce 2008, je jednou ze tří sociálních služeb, které se zde provozují pod jednou střechou: denní a týdenní stacionář je určen seniorům z Prahy a okolí, poradna Magdala pomáhá obětem obchodu s lidmi a Gloria poskytuje ubytování ženám, a přednostně matkám s dětmi, které se ocitly v těžké životní situaci. Kromě dvacítky pokojů, kde je možné až na jeden rok najít dostupné ubytování, poskytuje cílenou podporu, aby se ženy postupně naučily svou situaci zvládat i bez příspěví sociálních pracovníků.

Azylový dům Gloria jeho klientky vyhledávají – nebo sem jsou doporučeny z poraden či úřadů – z nejrůznějších důvodů. „Hlavní, co je spojuje, jsou finanční problémy,“ přibližuje ředitelka Azylového domu Gloria Barbora Kamila Kadlecová. „Jinou možností bydlení v danou chvíli nemají. Jedna přijde o pronájem, jiné se rozejdou s partnerem, třeba i kvůli jeho alkoholismu nebo

násilnickému chování, další zruší ubytovnu a jinou partner vyhodí z bytu a ona nemá žádné rodinné zázemí, aby měla kam jít,“ vypočítává Kadlecová. Při vstupním pohovoru pracovníci domu mapují klientčinu situaci a seznamují ženu s ubytovacím řádem. A po uhrazení nájemného se podepisuje smlouva.

PRO LEVNĚJŠÍ MÁSLU

„Každá uživatelka má svého klíčového a svého sociálního pracovníka, kteří s ní řeší takové otázky, jako například sociální dávky, a potom to, nakolik je schopná starat se o domácnost, o děti anebo si ohlídat peníze a vyjít s tím, co má,“ vysvětluje ředitelka Kadlecová. Podchytila a stabilizovala finanční situaci matek je přítomna v předním místě. „Když nám nová maminka tvrdí, že má vše v pořádku, ze zkušeností víme, že opak bude pravdou,“ podotýká Kadlecová. „Často nemají vyřízené dávky, nejsou evidované na úřadu práce, mají neplatné doklady, dluhy... a nečerpají tak ani podporu, na kterou mají nárok.“ Sociální pracovníci Azylového domu se proto snaží uživatelky orientovat v sociálním systému a pomáhají jim vyřídit příslušné formality. S uživatelkou potom tvoří také individuální rozpočet. „To může vypadat i tak, že si sedneme a položku za položku sepisujeme týdenní nákup,“ prozrazuje Kadlecová, „nejčastěji tehdy, když

má klientka týden do dávek a v peněžence jí zbývají poslední dvě stovky. To potom probíráme třeba i to, kde v okolí se dá mléko nebo maslo koupit nejlevněji.“ Kromě hospodaření potřebují někdy uživatelky podpořit například také ve vztahu ke svým dětem. „Někdy je jejich vztah narušený a problémy bývají i v komunikaci, přípravě do školy a podobně,“ komentuje Kadlecová.

Právě na děti se přitom v Azylovém domě Gloria rozhodně nezapomíná. „Když maminka nastoupí, okamžitě dítěti zajišťujeme přestup na školu v okolí, což se zpravidla – díky dobré spolupráci se školami – daří do druhého dne,“ upozorňuje Kadlecová a dodává, že učitelky mateřských a základních škol v okolí už Glorii znají a jejich klientkám i pracovníkům vždy vycházejí vstříc. V prostorách domu je dětem k dispozici vybavená herna a díky velkorysému nabídce firmy Bonita se prostranství kolem budovy proměňuje v moderní dětské hřiště. Výlety, jako byl ten na Slapy, zase pro děti maminek pořádá soukromý dárc – na příště pro ně chystá odpoledne v čestlickém akvaparku. „Z toho mám velkou radost, protože naše maminky by svým dětem podobné věci mohly dopřát jen stěží,“ upozorňuje Barbora Kadlecová. Za dětmi docházejí také dobrovolníci, aby jim pomohli s učením, a v plánu je neformální setkávání

klientek s matkami s dětmi „zvenč“ prostřednictvím organizace HOST.

NA VLASTNÍCH NOHOU

Materiální zázemí, podpora na úřadech, výuka vaření či lekce právního minima mají uživatelky dovést k tomu, aby se naučily soběstačnosti. „Naše služby nepodáváme jako samozřejmost, snažíme se uživatelky vést tak, aby se osamostatnily,“ upozorňuje Kadlecová s tím, že klientky nabízené služby obvykle neočekávají a s překvapením zjistí, čeho všeho ještě mohou využít. „Ani se příliš nesetkáváme s tím, že by naši nabídka chtěly nějak zvláště zneužívat. Nedávno jsem například do šatníku, odkud si klientky mohou brát oblečení, přivezla nové dětské mikiny a musela jsem maminky ujišťovat, že je to opravdu pro ně. Za to, co dostávají, bývají vděčné,“ ujišťuje Kadlecová. Azylový dům Gloria se o matky a jejich děti na přechodnou dobu „postará“, ale ony samy od začátku vědí, že tento – slovy Barbory Kadlecové – „prostor, kde mohou vyřešit své problémy a objevit nové obzory,“ je jim k dispozici jen dočasně. Standardně po roce odcházejí bydlet do nájmu, zajistí si komerční ubytovnu, v dalších případech přecházejí do jiného azylového zařízení. Pokud se jim tu však podaří pojmenovat příčiny, proč se zde ocitly, a postavit se na vlastní nohy, je velká šance, že v budoucnu už na sociálních službách nebudou závislé. ALENA SCHEINOSTOVÁ

